



- INKIJKEXEMPLAAR -
LEERKRACHTENHANDLEIDING
EXPEDITIE SCHOOLPLEIN
GROEP 5

Ontdek de natuur
op jullie eigen schoolplein



Nationaal Park
Zuid-Kennemerland

Onderdeel van
Expeditie Schoolplein
Doorlopende leerlijn
voor het basisonderwijs



Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met jouw groep 5 op expeditie op jullie eigen schoolplein. Hopelijk hebben jullie daar net zoveel zin in als wij. De leerlingen gaan onder begeleiding van een natuurgids van Nationaal Park Zuid-Kennemerland zo'n 1,5 tot 2 uur aan de slag met verschillende opdrachten op jullie eigen schoolplein. In deze handleiding vind je alle informatie die je nodig hebt om jullie expeditie tot een leuke leerervaring te maken. We vragen je dan ook om deze vooraf goed door te nemen en tijdig de nodige voorbereidingen te treffen. Bij dit programma hoort ook een voorbereidende opdracht. Voorafgaand aan de expeditie-dag doe je deze opdracht zelf met de klas.

Inhoud

- Praktische informatie
- Programma
- Voorbereiding
- Leerdoelen
- Bijlagen
 - Voorbereidende opdracht
 - PowerPoint
 - Brief voor ouders/verzorgers
 - Informatie over teken



Expeditie Schoolplein: doorlopende leerlijn voor het basisonderwijs

Expeditie Schoolplein is onderdeel van de doorlopende leerlijn Expeditie Schoolplein. Deze is speciaal ontwikkeld voor groep 1 t/m 8 van basisscholen rond Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Daarmee willen we ieder kind op deze scholen jaarlijks in aanraking brengen met de natuur uit het Nationaal Park in de directe, eigen omgeving. Daarbij staat het thema biodiversiteit (verschillende soorten planten en dieren) centraal en haken de programma's aan op universele thema's zoals de seizoenen. Hierdoor ontwikkelen kinderen meer kennis en begrip over de planten, de dieren en de verhalen van het Nationaal Park en hun eigen omgeving. Daarin beleven zij momenten vol verwondering: diepgaande natuurervaringen die zij normaal niet zomaar ervaren. Want wanneer kinderen van de natuur houden, gaan ze er later ook beter voor zorgen. En zo kunnen zij natuur inzetten voor hun eigen welzijn. Meer informatie: www.np-zuidkennemerland.nl/leerlijn

Het programma

Groep 1 - 3

Lesmateriaal om zelf mee aan de slag te gaan

Groep 4

Ga op Dierenexpeditie in het Nationaal Park

Groep 5

Ontdek de natuur op jullie eigen schoolplein met Expeditie Schoolplein

Groep 6

Leer meer over de natuur in het Nationaal Park tijdens Expeditie Bos & Duin

Groep 7-8

Lesmateriaal om zelf meer aan de slag te gaan

Tot snel op jullie schoolplein!

Praktische informatie

Tijden

Je kunt dit programma reserveren in de ochtend of in de middag. De tijden zijn, afhankelijk van jouw keuze, als volgt:

- Ochtendprogramma: 9:30 - 11:30 uur
- Middagprogramma: 12:30 - 14:30 uur

** De gidsen zullen iets eerder op school aanwezig zijn om materialen klaar te leggen.*



Programma

Heb je gekozen voor het ochtendprogramma?

- **09:30 – 09:45 uur:** Natuurgidsen geven een introductie in de klas tijdens 10-uurtje.
- **09:45 – 11:00 uur:** Op expeditie op jullie eigen schoolplein.
- **11:00 - 11:15 uur:** Leerlingen overhandigen hun voorstel voor een groener schoolplein aan de directeur.
- **11:15 - 11:30 uur:** Bloemen zaaien.

Heb je gekozen voor het middagprogramma?

- **12:30 – 12:45 uur:** Natuurgidsen geven een introductie in de klas.
- **12:45 – 14:00 uur:** Op expeditie op jullie eigen schoolplein.
- **14:00 - 14:15 uur:** Leerlingen overhandigen hun voorstel voor een groener schoolplein aan de directeur.
- **14:15 - 14:30 uur:** Bloemen zaaien.

Vorbereiding

Vorbereidende opdracht:

- Vooraf aan de expeditie vragen we je de voorbereidende opdracht uit te voeren in de klas. Zie het opdrachtvel in de bijlage.

Materiaal: we vragen je om vooraf het volgende klaar te zetten voor de gidsen:

- In de klas: de bijgevoegde PowerPoint presentatie.
- Op het schoolplein: een gieter en twee emmers met water.

Groepsindeling en begeleiding:

- Maak vooraf alvast een groepsindeling. Tijdens de expeditie wordt de groep opgesplitst in twee groepen van maximaal 15-16 leerlingen per groep. Deze groepen worden vervolgens onderverdeeld in groepjes van maximaal drie leerlingen.
- Naast de leerkracht vragen we je om extra begeleiding te regelen vanuit school. Twee begeleiders zijn ideaal voor 25 leerlingen. Bij grotere groepen is een extra begeleider vanuit school gewenst.
- Houd er rekening mee dat onze natuurgidsen gespecialiseerd zijn in het bieden van een leuke en leerzame natuurervaring aan kinderen. Zij hebben jou daarbij als leraar nodig om orde te houden, met ondersteuning van hulpouders en/of andere begeleiders. Jij kent de kinderen uit jouw groep immers het beste. We vragen dan ook een actieve en betrokken houding van alle aanwezige begeleiders.

(Kleding)adviezen:

- Vraag of de leerlingen kleding aan doen die vies mag worden. Bij regen en natheid gaat de expeditie gewoon door, dus graag rekening houden met laarzen, regenkleding en evt. een extra set droge sokken/kleding. Denk bij zonnig weer ook aan zonnebrand en/of een petje.
- Het is fijn als alle leerlingen voor de start van de expeditie naar de wc zijn geweest.
- Na afloop is het verstandig om de leerlingen thuis te laten controleren op teken. Want deze leven ook in de natuur op het schoolplein. Zie bijlage: informatie over teken.

Overige tips:

- Om je te helpen hebben we ook een voorbeeldbrief voor ouders/verzorgers bijgevoegd.
- Aan het einde van de expeditie-dag zaaien de leerlingen samen met de directeur de eerste zaaadjes en overhandigen zij hun voorstel voor een groener schoolplein. Zorg dus dat de directeur beschikbaar is. Je kunt hier ook een leuk foto-moment van maken, bijvoorbeeld voor in de schoolkrant.
- Zijn er specifieke dingen waar onze natuurgidsen rekening mee mogen houden voor jouw leerlingen, geef dit dan vooraf aan ons door.
- Op www.jouwduintuin.nl is meer informatie te vinden over het project Duintuinen met tips en inheemse planten.

Leerdoelen

Deelname aan Expeditie Schoolplein draagt bij aan de volgende leerdoelen:

39: Zorg voor het milieu

De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

40: Planten en dieren in de leefomgeving

De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

41: Bouw van planten, dieren en mensen

De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

42: Onderzoek natuurkundige verschijnselen

De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.

43: Weer en klimaat

De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.

55: Reflecteren op eigen werk en dat van anderen

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.



Kijk voor een impressie van Expeditie Schoolplein naar deze video:



Bekijk het YouTube filmpje

Deze expeditie op het schoolplein is een mooi vervolg op de Dierenexpeditie van groep 4, waarin de leerlingen spelenderwijs kennismaakten met de variëteit van het landschap van Nationaal Park Zuid-Kennemerland en de dieren die er leven. Daarnaast is het lesprogramma van groep 5 een goede introductie op de expeditie van groep 6, waarin de leerlingen hun opgedane kennis en ervaring verdiepen tijdens een tweede bezoek aan het Nationaal Park.

Bijlagen

- Voorbereidende opdracht
- PowerPoint
- Brief voor ouders/verzorgers
- Informatie over teken



Auteursrecht en intellectueel eigendom

Dit product valt onder het auteursrecht en/of is intellectueel eigendom van Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Deze handleiding is bedoeld voor leerkrachten ter voorbereiding op de expeditie. Niets hiervan mag worden verveelvoudigd, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Op Expeditie Schoolplein zijn [deze algemene voorwaarden](#) van toepassing.

